

дослідну групу. Аналогічна закономірність відзначалася і у якісних показниках молока у досліджуваних групи корів. У тварин першої дослідної групи відзначалося збільшення вмісту жиру в молоці на 0,3%, у другої дослідної – на 0,8% та у третьої дослідної – на 1,6% порівняно з контролем. Також відмічено збільшення білка у молоці: у першій та другій досліджуваних групах на 0,5%, у третій – на 1,5% порівняно з контролем. За вмістом сухої речовини в молоці піддослідних корів також відбулися зміни: у першій дослідній групі збільшення склало 2%, у другій та третій досліджуваних групах – 2,8%. Зміни показників СОМО та лактози незначні. Таким чином, у молоці корів ми відзначили зміни всіх якісних показників залежно від дозування кормової добавки.

Висновки і пропозиції. Таким чином, згодовування універсальної кормової суміші, так званої СКУ – 170 від ТМ «EKOLINE» дозволило оптимізувати в організмі корів вміст поживних речовин і наблизити їхню концентрацію до фізіологічних норм, що вплинуло на збільшення продуктивності та якості молока та молочних продуктів. Негативного впливу на організм піддослідних тварин при додаванні до основного раціону біологічних добавок виявлено не було.

Література

1. Трончук І. С., Бердник І. Ю. Вплив концентрації обмінної енергії та поживних речовин у сухій речовині раціонів на продуктивність дійних корів. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2006. № 2. С. 86–90.
2. Леонард Дурст, Маргіт Вітман. Годівля основних видів сільськогосподарських тварин. Вінниця: Нова Книга. 2018. 384 с.
3. M.E. Castle & J.N. Watson. A comparison of continuous grazing systems for milk production. *J. Br. Grassld. Soc.* 2017. 33.P. 123-129.

УДК 636.39.034/033.082

ПЧУГІН Ігор, здобувач 1 курсу спеціальності
204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Науковий керівник – **ПОНЬКО Людмила**, канд. с.-г. наук, асистент
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КОЗІВНИЦТВА

Сьогодні галузь козівництва в Україні знаходиться в стадії становлення. Тому розвиток галузі козівництва в Україні є досить перспективним [3-5]. Адже козівництво – це унікальна галузь тваринництва, яка дає різноманітну продукцію – пух, вовну (мохер), молоко, м'ясо, кисломолочні продукти, сири різних видів та шкури. З шкур кіз виготовляють шевро, хром, лайку, замшу. Шкури кіз є прекрасним матеріалом для взуття, з них виготовляють першокласні матеріали для галантерейної промисловості. Пух кіз використовують для виробництва

високоякісних легких тканин, тонкого трикотажу, оксамиту, найкращих сортів фетру, хусток та килимів.

Мета роботи – проаналізувати стан і перспективи розвитку козівництва в Україні.

Для досліджень були використані аналітичний та статистичний методи.

Козівництво України сьогодні знаходиться в стадії становлення як повноцінної галузі сільськогосподарського виробництва. Перспективи розвитку цієї галузі в країні є досить високими. Зростає попит споживачів на козине молоко, сири та іншу продукцію [3].

Все більше людей цінують його смак і користь, що збільшує його рівень споживання. Крім того, козине молоко вважається «органічним» продуктом, а тенденції розвитку виробництва органічної продукції щороку набуває все більшої актуальності.

В Україні козине молоко використовують в основному у свіжому вигляді, також переробляють на кисломолочні продукти. Лише 26% молока йде на виробництво сирів різних сортів. У Європі на виробництво сирів використовують 74% козиного молока, США – 41, в Африці – 35 і Азії – 29%. Серед європейських країн найбільше козиного сиру виробляє Франція – 52% [6].

Кози добре пристосовуються до будь-яких умов, вони стійкі проти корости, віспи, чуми, туберкульозу, не хворіють на мастит. Кози поїдають низькорослі трави завдяки рухливим тонким губам, перетравлюють корми з високим вмістом клітковини – до 64%, вони споживають близько 470 видів рослин, навіть поїдають молоді гілки дерев. Вони мають міцні копита і швидко звикають до людини. Сучасні породи кіз добре пристосовуються до умов промислового виробництва, вони мають високу продуктивність та оплату витрат продукцією. Усі ці фактори сприяють успішному розведенню кіз у різних природно-кліматичних умовах [2].

За даними Єдиного державного реєстру тварин, в Україні чисельність поголів'я кіз на 01.01.23 р. в порівнянні з відповідним періодом 2013 року скоротилась з 664,8 до 41,7 тис. голів, виробництво пуху та козлятини зменшилось – на 93,7%. Сьогодні найбільше кіз є в Одеській обл. – 7,6, Київській обл. – 7,1, Львівській обл. – 3,8, Тернопільській обл. – 1,6 тисяч голів. Загалом в Україні в реєстрі – майже 43 тисячі кіз [1].

Значної популярності набуває м'ясо кіз, про що свідчить щорічне підвищення його виробництва. М'ясо кіз одержують не лише від тварин м'ясних порід, а й від молочних. Воно має високу поживну цінність, є дієтичним і користується широким попитом.

У господарствах України розводять в основному тварин молочного та комбінованого напрямів продуктивності. Найбільшою популярністю у фермерів користуються зааненська, альпійська, тогенбурзька і англо-нубійська породи та їхні поміси з місцевими козами. Але така кількість

порід для успішного розвитку молочного козівництва є недостатньою, потрібно мати більше районованих порід для чистопородного розведення та схрещування.

Сьогодні український ринок продукції козівництва набуває популярності й розвивається стрімкими темпами.

Але його розвиток залежить від розвитку економіки нашої країни. Держава бере активну участь у розвитку козівництва. У 2021 року кози були долучені до державних дотацій вперше за всю історію України. Люди, які утримують сімейне фермерське господарство, можуть отримати від держави 1000 грн. на козу.

Але сьогодні, на думку аграріїв, цих коштів не достатньо. В умовах війни збільшилися ціни на енергоносії, оренду землі та вирощування кормової бази.

Українське козівництво потребує комплексного державного стимулювання та роботи з громадами, і тоді можна розраховувати на вищий рівень розвитку галузі.

Висновки. Розвиток галузі козівництва в Україні є неминучим і перспективним, адже продукція козівництва – унікальна. Світова практика доводить – розводити кіз ефективно. Сьогодні виробники шукають нові рішення щодо ведення даної галузі. Для підвищення молочної продуктивності місцевих кіз потрібно: створити високопродуктивні стада племінних кіз і для цього необхідно використовувати лише високопродуктивні тварини перспективних порід; забезпечити господарства якісними кормами, обладнанням для утримання, штучного осіменіння та доїння тварин; надавати належне наукове забезпечення розвитку галузі; використовувати зарубіжний досвід ведення галузі козівництва.

Література

1. Державний комітет статистики України. Держкомстат. Ukrainestatistics. [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 02.11.2023).
2. Технологія виробництва продукції тваринництва : підручник / Бусенко О.Т., та ін.; за ред. О.Т. Бусенка. Київ : Вища освіта, 2014. 496 с.
4. Ткаченко О. В. Фичак В. М. Бізнес планування молочного козівництва. URL: <http://korovam.com.ua/ua/news/biznes-planuvannya-molochnoho-kozivnictva> (дата звернення 05.11.2023).
5. Українське козівництво: як стати №1 у Європі. URL: <https://agro-business.com.ua/agro/hist-nomera/item/22971-ukrainske-kozivnytstvo-iak-staty-1-u-yevropi.html> (дата звернення 14.11.2023).
6. Федорович Є. І., Салига Ю. Т., Федорович В. В., Мазур Н. П., Боднар П. В. Розвиток козівництва в Україні. *Вісник аграрної науки*. 2022. №2 (827). С. 42–49.
7. FAOSTAT. URL: <http://www.fao.org/faostat/en/#data/QA> (дата звернення 16.11.2023).